

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Приватне акціонерне товариство "Приватний вищий навчальний заклад "Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій"
Освітня програма	21724 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Приватне акціонерне товариство "Приватний вищий навчальний заклад "Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21724
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кисельова Олена Іванівна, Манвелішвілі Ірина Кахівна, Новіков Денис Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	19.01.2022 р. – 21.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.zieit.edu.ua/pdf/litsenzuvannia-ta-atestatsiia/2021/2021_081_ZvitSO.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.zieit.edu.ua/pdf/litsenzuvannia-ta-atestatsiia/2021/2021_081_ProgEG.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП Право першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 «Право» започаткована у Приватному акціонерному товаристві «Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій» у 2017 р. У 2021 р. була проведена перша акредитація цієї ОП. За її результатами на підставі звіту ЕГ та висновку ГЕР рішенням НА ЗВО була надана умовна акредитація цієї ОП через суттєві недоліки за 2 та 6 критеріями. За рік, який був наданий ЗВО для усунення недоліків, в ОПП були внесені виправлення (виділена особливість ОПП, ОК тепер розміщені логічно та мають наскрізний взаємозв'язок один з одним, вибіркова частина відображена в ОПП за галузевими спрямуваннями, а обрання ВК здійснюється кожного року, покращено співвідношення аудиторної та самостійної роботи тощо), що дають ЕГ дійти висновку про відповідність ОПП критерію 2 на рівні В. Проте на ОПП залишається проблемним кадрове питання. За рік, який пройшов з моменту попередньої акредитації, проблема із невідповідністю викладачів профілю ОК, який він забезпечує, практично не була вирішена. Лише декілька викладачів підготували наукові статті за своїми ОК, однак в сімох НПП збереглась невідповідність профілю НД. Крім того, ЗВО відповідно до зауважень НА не була розроблена чітка та прозора система стимулювання підвищення викладацької майстерності. ЕГ вважає, що сталість невідповідності викладачів ОК та відсутність такої системи стимулювання є взаємопов'язаними аспектами для цієї ОПП. ЕГ виражає занепокоєння такою ситуацією і вбачає за необхідність оцінити ОПП за критерієм 6 на рівні Е та надати ЗВО ще один рік на усунення суттєвих недоліків, пов'язаних із людським ресурсом на ОПП, враховуючи успішну роботу ЗВО, гаранта та проектною групи над удосконаленням змісту ОПП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЗВО має чітку та актуальну місію і стратегію свого розвитку, що кореспондується цілі, викладені в ОПП. За ініціативи зовнішніх стейкхолдерів до ОПП були інтегровані додаткові ПРН, що стосуються питань гендерної рівності та захисту екологічних прав і відображають тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та регіональний контекст. Структура ОПП відображає її особливості, ОК розміщені логічно та мають наскрізний взаємозв'язок один з одним. ВК поділені за двома каталогами загальної підготовки та професійної підготовки, в яких наявні НД за окремим предметним спрямуванням. Чотири види практики взаємообумовлені та відповідають змісту НД, що вивчають здобувачі протягом року. ЗВО має договори про проходження здобувачами практики із провідними юридичними організаціями регіону та України, а здобувачі та випускники задоволені рівнем її організації. Визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності та у неформальній освіті об'єднано в одному локальному акті, який містить чіткі та прозорі положення. На ОПП існує успішна практика визнання результатів навчання, отриманих в інших вітчизняних ЗВО. Форми і методи навчання та викладання включають інноваційні методи, в цілому сприяють досягненню заявлених у ОПП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. Форми, методи, правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними, повідомляються здобувачам на першому занятті з НД. До проведення занять залучаються практики та експерти галузі. Позитивною практикою є вдосконалення на підставі пропозицій/зауважень, наданих НА у 2021 році, освітнього середовища та матеріальних ресурсів (створення зали судових засідань та започаткування посади студентського омбудсмена, до якого є можливість звернутися анонімно). У ЗВО дотримуються принципу студентоцентризму у процесах розвитку та перегляду ОПП. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час перегляду ОПП. У ЗВО наявні зрозумілі та чіткі процедури і правила, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, що визначаються відповідними положеннями та знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО. ЗВО дотримується вимог щодо своєчасного оприлюднення проєкту ОПП на офіційному сайті Інституту. ЗВО врахувало рекомендації НА, надані у 2021 році, та оприлюднило інформацію про вибірково частину ОПП щодо відповідних ВК кожного блоку, їх фактичний обсяг та форму підсумкового контролю.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Ціль ОПП неузгоджена із особливостями ОПП та профілем діяльності ЗВО. При формуванні цілей та ПРН не враховано досвід зарубіжних ОП та галузевий контекст. На ОПП потребує покращення інституціоналізація взаємодії із зовнішніми стейкхолдерами. Додаткові ПРН 24 та 25 забезпечують досягнення РН лише у межах спеціалізованих НД (ОК3,29,32,35), що обмежує їх освітній потенціал відносно інших галузевих юридичних ОК14,16,17,22,25,26,32,36. ЕГ вбачає недостатній обсяг, відведений НП для вивчення ОК24 «Цивільний процес» (4 кредити ЄКТС) та ОК23 «Фінансове право» (3 кредити ЄКТС), який рекомендується збільшити до 6 та 5 кредитів ЄКТС відповідно. У програмі фахового вступного випробування для вступу на 2 і 3 курс відсутні питання з міжнародного права, яке представлено в ОПП чотирма ОК. На ОПП не розвинута практика академічної мобільності здобувачів, слабо впроваджуються в освітній процес результати наукових досліджень викладачів. Дотримання академічної доброчесності на ОПП має бути посилено через здійснення перевірок курсових робіт на наявність академічного плагіату спеціальними програмними засобами. Академічна та професійна кваліфікація НПП потребує удосконалення для забезпечення реалізації ПРН даної ОПП. Сім НПП невідповідність профілю НД, викладання якої вони забезпечують, що є суттєвим недоліком за критерієм 6. ЕГ встановила, що у ЗВО відсутня система матеріального стимулювання НПП щодо розвитку викладацької майстерності. Рекомендовано удосконалити внутрішню систему забезпечення якості в частині процедури конкурсного відбору, систему преміювання та

стимулювання підвищення викладацької майстерності за результатами опитування здобувачів та результатами рейтингу НПП. ЕГ звертає увагу на необхідність поповнення бібліотечних фондів ЗВО фаховою юридичною літературою. ЕГ рекомендує створити репозитарій навчальної та наукової літератури, сформувати юридичну клініку, перезапустити діяльність психологічної служби ЗВО із посадою практичного психолога. ЕГ констатує, що з моменту попередньої акредитації ЗВО врахував більшість рекомендацій та виправив недоліки, що стосувались ОПП. Проте зауваження щодо підсилення людського ресурсу були враховані не повною мірою і цей бік забезпечення якості освіти на ОПП потребує негайного реагування. ЕГ рекомендує удосконалити механізм внутрішнього забезпечення якості ОПП, зокрема, через впровадження анкетування стейкхолдерів та проведення відповідних заходів між працівниками ЗВО та стейкхолдерами для обговорення ОПП та покращення рівня надання освітніх послуг. ЕГ рекомендує оприлюднювати на сайті ЗВО таблицю пропозицій наданих після закінчення громадського обговорення проекту ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЗВО відповідно до Концепції освітньої діяльності Запорізького інституту економіки та інформаційних технологій <https://bit.ly/3qXvhYi> визначає своєю місією забезпечення єдності інтелектуальної, соціальної та освітньої функцій, яка реалізується через формування інтелектуальних здібностей та розуміння фундаментальних цінностей цивілізацій і людства шляхом побудови освітніх програм, що мають включати освітню та соціальну складову. Ціллю ОПП є формування загальних та фахових компетентностей, необхідних для успішної діяльності правника із розвинутих правовим мисленням та світоглядом, високим рівнем правової свідомості та культури, надання ґрунтовних знань щодо природи правових явищ, цінностей, принципів та функцій права, змісту основних галузей права та правових інститутів, а також здатності їх застосування у практичній юридичній діяльності у різних правових ситуаціях задля захисту прав людини. Встановлюючи загальну кореляцію місії ЗВО та ціллю ОПП треба відзначити, що окремо правовий напрям не виділений в стратегічних цілях ЗВО та був відзначений в якості додаткового ректором на зустрічі з ЕГ. Цілю ОПП також повною мірою не вказує на її унікальність. Хоча до ОПП у 2021 р. були додані два ПРН, у цілі ОПП ця особливість не була відображена. ЕГ рекомендує сформулювати цілі ОПП, виходячи із її особливостей, зокрема, визначених у додаткових ПРН. Проте ЕГ відзначає, що додані ПРН, стосуються питань гендерної рівності та екології, що не відповідає головному профілю ЗВО – економіці та інформаційним технологіям. ЕГ рекомендує окреслити унікальність ОПП не лише у розрізі сучасних правових тенденцій та регіональних особливостей, але й у відповідності до профілю діяльності ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілю ОПП 2021 р. була визначена проектною групою ЗВО та є аналогічною цілю ОПП 2019 р. ЕГ рекомендує залучити стейкхолдерів оновлення цілі ЗВО з урахуванням вже визначених та інших можливих додаткових СК, виходячи із профілю ЗВО, галузевих та регіональних особливостей і т.п. ПРН 24 та 25 в ОПП сформульовані із урахуванням позицій і потреб зовнішніх стейкхолдерів. ПРН24 «застосовувати набуті знання в сфері гендерної рівності та прав жінок» був запропонований Х. Кіт (адвокатка, голова ГО «Асоціація жінок-юристок України "ЮрФем"»), а ПРН25 «використовувати та застосовувати положення національного та міжнародного законодавства в сфері охорони довкілля, визначати способи реалізації та захисту екологічних прав та обов'язків» – І. Зубком (голова Коаліції ГО «Запорізька рада реформ»). За ініціативи зовнішніх стейкхолдерів було удосконалено змістовну складову ОПП. Так, за пропозицією Х. Кіт до обов'язкових ОК була перенесена НД «Гендерна рівність та права жінок», І. Зубка – збільшено кількість аудиторних годин на ОК «Міжнародний захист прав людини», Ю. Бредіхіна (суддя Ленінського районного суду м. Запоріжжя) – додано НД «Судоустрій України та альтернативне вирішення спорів». Здобувачі були залучені до змістового наповнення ОПП шляхом проведення анонімних опитувань та через зібрання із гарантом ОПП. За пропозицією здобувачів збільшено кількості аудиторних годин на вивчення НД «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)». ЕГ встановила, що за наявності Положення про стейкхолдерів ОП <https://bit.ly/3rJScU6>, процес взаємодії із зовнішніми стейкхолдерами залишається не систематизованим та полягає в зустрічах кожного стейкхолдера окремо із гарантом ОПП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Ціль ОПП відповідає провідній тенденції юридичної спеціальності – спрямування юридичної діяльності на захист прав людини. Проте у цілі ОПП не знайшли відображення інші тенденції юридичної спеціальності та ринку праці, які наявні у ПРН 24 та 25, що розкривають гендерний та екологічний напрям сучасного виміру юридичної професії. ПРН25 відображає також регіональний контекст юридичної спеціальності, адже у Запорізькій області мають місце проблеми екологічного характеру, а фахівці із відповідними навичками із захисту екологічних прав потрібні у регіоні (на це під час зустрічі з ЕГ звертав увагу зовнішній стейкхолдер І. Зубко). Галузевий контекст при визначенні ПРН ОПП не був врахований. ЕГ рекомендує при визначенні галузевого контексту ПРН ОПП звернути увагу на провідні профілі ЗВО – економіку та інформаційні технології. При тому, що у НП вже наявні ОК «Інформаційні системи і технології (в галузі)» та «Економічна теорія», які цей контекст частково реалізують. Досвід аналогічних вітчизняних ОПП (Запорізький національний університет, Університет митної справи та фінансів, Український католицький університет, Національного університету «Києво-Могилянська академія» тощо) був врахований у змісті НП, але на зміст ПРН не вплинув. На запит щодо врахування конкретного досвіду аналогічних іноземних ОПП ЗВО надав посилання на дослідження «Стан юридичної освіти та науки в Україні (2009-2010 рр.)» без точного пояснення, з яких іноземних ОПП і що саме було враховано при визначенні ПРН ОПП. ЕГ рекомендує більш детально вивчити досвід іноземних ОПП та використовувати його при формулюванні цілі та ПРН ОПП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт ВО за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 081 Право був затверджений Наказом МОН № 1379 від 12.12.2018 р. ОПП інтегрує всі ПРН передбачені цим Стандартом та визначає можливість досягнення РН у межах ОК. Так, ПРН1 досягається ОК8,10,33; ПРН2 – ОК3,4,7,8,10,11,12,33,35; ПРН3 – ОК1,3,4,8,10-36; ПРН4 – ОК1,3,4,5,8,10,11,12,13,36, ПРН5 – ОК3,4,7,8,10-17,20-26,28,29,30,32,34,35,36; ПРН6 – ОК1,3,4,5,7,8,10,11,12,14-17,25,26,30,32,33,35; ПРН7 – ОК11,12,18,27,31; ПРН8 – ОК11,12,18,27,31,36; ПРН9 – ОК18,26,32; ПРН10 – ОК2,8,37-40; ПРН11 – ОК1,8,9,13,37-40; ПРН12 – ОК2,37-40; ПРН13 – ОК1,5,7,10,11,12,33,36; ПРН14 – ОК6,18-21,23,27,28,29,31; ПРН15 – ОК6,7,9,14-32,34-40; ПРН16 – ОК6,19,37-40; ПРН17 – ОК5,6,9,37-40; ПРН18 – ОК9,14-29,35; ПРН19 – ОК10,14-18,20,21,24-28,37-40; ПРН20 – ОК10,13-17,19,25,26,30,32; ПРН21 – ОК14-17,20-26,28,29,30,32,34-40; ПРН22 – ОК6,14-17,20,21,23-26,28,29,32,34,35,37-40; ПРН23 – ОК7,14-17,20,21,23-26,28,29,32,34,35,37-40. Звертає увагу невелика задіяність (лише у філософських курсах та ТДП) в ОПП ПРН1 (визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин). ЕГ рекомендує задіяти ПРН1 у практикоорієнтованих ОК16,17,24,25,26,28. Також ЕГ вбачає недосконалим обмежувати використання ПРН9 (самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій) виключно курсовими роботами та рекомендує поширити цей ПРН на ОК, в яких методичними рекомендаціями передбачено розв'язання практичних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЗВО має чітку та актуальну місію і стратегію свого розвитку, що кореспондується цілі, викладеній в ОПП. За ініціативи зовнішніх стейкхолдерів до ОПП були інтегровані додаткові ПРН, що стосуються питань гендерної рівності та захисту екологічних прав та відображають тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та регіональний контекст.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Ціль ОПП неузгоджена із особливостями ОПП та профілем діяльності ЗВО, що рекомендує зробити ЕГ у наступних редакціях ОПП. При формуванні цілей та ПРН не враховано досвід зарубіжних ОП та галузевий контекст.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП загалом відповідає критерію 1 із недоліками, які не є суттєвими. При формуванні цілей та ПРН не враховано досвід зарубіжних ОП та галузевий контекст. ЕГ рекомендує привести у відповідність цілі ОПП із особливостями ОПП та профілем діяльності ЗВО. Означені недоліки можуть бути виправлені у найкоротший термін при формуванні змісту проєкту ОПП 2022 р.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає положенням Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Право, затвердженого Наказом МОН № 1379 від 12.12.2018 р. 153 кредити ЄКТС спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 081 Право, визначених Стандартом. 24 кредити ЄКТС спрямовано на чотири види практики. Обсяг ОК вибіркової складової становить 61 кредит ЄКТС, що дорівнює 25 % від загального обсягу ОПП. Означене підтверджується у змісті ОПП, навчальними планами денної та заочної форми навчання, робочими навчальними планами. ЕГ відзначає, що порівняно із попередньою акредитацією було ліквідовано калькування стандарту при позначенні обсягу навчального навантаження.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Порівняно із попередньою акредитацією зміст та структура ОПП отримали більшої чіткості: перший курс навчання присвячений вивченню загальнотеоретичних та загальнопрофесійних НД (ОК1-ОК7, ОК10-ОК13); другий курс навчання, крім НД загальнотеоретичного ОК08 «Філософія», представлений провідними НД матеріально-правового галузевого спрямування (ОК14-20); на третьому курсі завершується вивчення цивільного та кримінального права, провадиться вивчення НД процесуального галузевого спрямування (ОК21,24,28) та спеціальних юридичних НД (ОК22,23); четвертий курс передбачає вивчення НД міжнародно-правового спрямування (ОК30,32,34,36), НД, що окреслюють специфіку ОПП згідно додаткових ПРН 24 та 25 (ОК29,35), та НД «Філософія права» (ОК33). Наскрізними ОК є НД «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (ОК9) (з 1 по 3 курс), практика (ОК37-40) (з 1 по 4 курс), курсова робота (ОК18,27,31) (з 2 по 4 курс). ЕГ встановила, що предметна сфера та тематика курсових робіт відповідає НД, які паралельно вивчають здобувачі. Відповідно до рекомендацій ЕГ та ГЕР до обов'язкових ОК були додані НД «Інформаційні системи і технології (в галузі)», «Філософія права», була перейменована та змістовно перероблена НД «Судоустрій України та альтернативне вирішення спорів» (попередня назва НД «Судові та правоохоронні органи»). Інші зауваження ЕГ та ГЕР у даному аспекті також були виправлені (каталоги ВК містять деталізований перелік НД, в ОК16,17,25,26,28,32 було збільшено відсоток аудиторних занять). Проте ЕГ констатує, що рекомендація щодо заміни ОК «Логіка» на ОК «Юридична логіка» не була прийнята ЗВО. Навпаки згідно ОПП 2021 р. ці НД знаходяться серед ВК. ЕГ вважає, що необхідність НД «Юридична логіка» серед обов'язкових ОК НП обумовлюється потребою формування в сучасного юриста системного і критичного мислення, а також підготовкою до тесту на володіння загальними навчальними правничими компетенціями, складання якого є невід'ємною умовою вступу на другий (магістерський) рівень ВО за спеціальністю 081 Право. Крім того, ЕГ рекомендує використовувати додаткові ПРН 24 та 25 не лише при вивченні спеціальних НД, але й галузевих юридичних НД (напр. ОК14,16,17,22,25,26,32,36).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Згідно Стандарту першого (бакалаврського) рівня ВО спеціальності 081 Право її предметну область складають знання про: основи поведінки індивідів і соціальних груп; творення права, його тлумачення та застосування; правові цінності, принципи, а також природа і зміст правових інститутів; етичні стандарти правничої професії. ЕГ встановила, вивчивши ОПП, НП та сила буси НД, що зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 081 Право. Так, в ОПП питанням основ поведінки індивідів і соціальних груп присвячені ОК4,5,8,10,11,12; творенню права, його тлумаченню та застосуванню – ОК14,19,21,24,28; правовим цінностям, принципам, а також природі і змісту правових інститутів – ОК13,15-17,20,22,23,25,26,29,30,32-36. Етичні стандарти правничої професії розкривають в окремій НД «Етика та доброчесність в правничій професії» (ОК7). Дотичними до предметної області спеціальності є НД «Інформаційні системи і технології (в галузі)» (ОК6), в якій, виходячи зі змісту силабусу, разом формування вмінь із ефективного використання сучасних інформаційних систем і технологій здобувачі здобувають навички роботи із спеціальними фаховими інформаційними технологіями у галузі права.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язки, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія у ЗВО формується через індивідуальний навчальний план здобувача, який розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану. Для формування індивідуальної освітньої траєкторії в ОПП 2021 р. виділені три напрямки: практики, курсові роботи та ВК. Останні поділені в ОПП на два каталоги: ВК загальної підготовки із каталогу загальноінститутських НД (15 кредитів ЄКТС); ВК професійної підготовки (46 кредитів ЄКТС). ВК загальної підготовки має розподіл на політологічні, логічні, риторичні, екологічні та інформаційні. ЕГ констатує, що наявності логіко-орієнтованих НД лише у вибірковій частині ОПП недостатньо для підготовки сучасного юриста із системним і критичним мисленням та успішного оволодіння загальними навчальними правничими компетенціями, що винесені на ЄФВВ для вступу на магістратуру зі спеціальності 081 Право. Тому ЕГ рекомендує перенести НД «Юридична логіка» до обов'язкових ОК. Крім того, ЕГ вбачає актуальність включення до цього каталогу ВК НД економічного спрямування, враховуючи профіль ЗВО. ВК професійної підготовки включають у себе НД теоретико-правового, конституційно-правового, господарсько-правового, кримінально-правового та професійно-мовного спрямування. ЕГ рекомендує додати до каталогу ВК НД зі складання процесуальних документів, що міг би використати здобувач для удосконалення своїх навичок при вивченні обов'язкових ОК^{21,24,28}. Обрання здобувачами ВК здійснюється згідно Положенням про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін <https://bit.ly/33HjVik>. На основі рекомендацій ЕГ та ГЕР була змінена система обрання ВК для здобувачів, які вступили на ОПП у 2021 н.р. Замість системи обрання ВК блоками на ОПП здобувачі здійснюють вибір із «кошика правника» за вказаними вище каталогами кожного навчального року. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що здобувачі 2-4 курсів продовжують навчатись за старою системою вибору, коли ВК обирались на 1 курсі на всі н.р., а здобувачі 1 курсу на початку н.р. обирали ВК на один н.р. Проте здобувачкою було відзначено, що фактично обрання провадиться більшістю групи через їх малокомплектність і неможливість забезпечити для одного-двох здобувачів навчання за окремими ВК. ЕГ, розуміючи проблему невеликого контингенту здобувачів на ОПП, рекомендує ЗВО забезпечувати реалізацію права на обрання ВК усім здобувачам у межах проведення індивідуальних занять з ВК, що обрали студенти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Для здійснення практичної підготовки ОПП та НП передбачають проходження здобувачами чотирьох видів практик: ознайомча (6 кредитів ЄКТС, 2 семестр), професійна (6 кредитів ЄКТС, 4 семестр), виробнича (6 кредитів ЄКТС, 6 семестр), передвипускна (6 кредитів ЄКТС, 8 семестр). У звітах ЕГ та ГЕР під час попередньої акредитації цієї ОПП зазначалось, що означені види практик не мають відмінностей за змістом, що є допустимим за умови проходження таких практик на різних базах. У 2021 р. була затверджена наскрізна програма практик на ОПП, в якій проводиться диференціація за метою та завданнями, зокрема, у контексті вивчених за семестр та н.р. НД. Наприклад, виробнича практика, що проходить на третьому курсі передбачає закріплення здобувачами теоретичних знань, здобутих в процесі вивчення НД «Цивільне та сімейне право», «Кримінальне право», «Судоустрій України та альтернативне вирішення спорів», «Адміністративна відповідальність», «Адміністративне судочинство», «Трудове право та право соціального забезпечення», «Фінансове право», «Цивільний процес» – себто саме тих НД, що вивчаються на цьому курсі. На запит ЕГ ЗВО надав звіти проходження різних видів практик, за допомогою яких ЕГ, що диференціація практик відбувається й за базами практик (напр., студент Д. Учкін проходив ознайомчу практику у Жовтневому районному суді м. Запоріжжя, а виробничу в Управлінні протидії економічним правопорушенням ГУ ДФС у Запорізькій області). ЗВО має підписані договори і меморандуми про проходженнями здобувачами цієї ОПП всіх видів практик (напр. Меморандум про співпрацю з Департаментом кіберполіції Національної поліції України, Договір про співпрацю з Регіональним центром надання безоплатної вторинної правової допомоги у Донецькій та Запорізькій областях, Договір про співпрацю з Асоціацією жінок-юристок України "ЮрФем" тощо). Право на обрання місця проходження практики реалізують згідно Положення про організацію практики студентів <https://bit.ly/3qZ9NKz/>. Визначення відповідності баз практики згідно вимогам програми практики здійснює випускаюча кафедра. Крім того, здобувачам надається можливість обрати місце проходження практики в інших підприємствах, установах, організаціях відповідно до програми конкретного виду практики. Кафедра дає згоду на проходження практики лише за умови, що вона відповідає вимогам для проходження конкретного виду практики. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі та випускники ОПП схвально відгукувались про організацію проходження практик на ОПП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Соціальні навички в здобувачів ОПП формуються ОК^{3,5,7,9}. Важливим є відведення 12 кредитів ЄКТС на ОК⁹ (НД «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», що формує ПРН⁵ (вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово). ОК³ (НД «Екологія») забезпечує реалізацію ЗК¹⁵ (прагнення до збереження навколишнього середовища) та спрямована розширення природничо-наукового світогляду слухачів в області живої природи. ОК⁵ (НД «Соціально-психологічний розвиток особистості»)

спрямована на формування знань психологічних аспектів розвитку особистості, взаємин, котрі функціонують у процесі міжособистісної і міжгрупової взаємодії людей. Вивчивши силабус цієї НД, ЕГ прийшла до висновку, що у зміст даного ОК доцільно додати теми із юридичної психології, вивчення яких має сформувати в здобувачів спеціальні психологічні знання. ОК7 (НД «Етика та доброчесність в правничій професії») згідно силабусу цієї НД має сформувати у здобувачів ставлення до професійної етики як до цінності, що засновується на повазі і захисті прав людини, верховенстві права та демократії. Під час зустрічей ЕГ з гарантом, здобувачами та зовнішніми стейкхолдерами було встановлено, що формування соціальних навичок відбувається не лише у навчальному процесі, але й під час проведення позанавчальних заходів <https://bit.ly/3rIDT3S> <https://bit.ly/3KICe2f> <https://bit.ly/3Av3QYR>.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП відображає вимоги Стандарту ВО за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 081 Право. 179 кредитів ЄКТС відведено на вивчення обов'язкових ОК та 61 кредити ЄКТС – на ВК. Обсяг практичної підготовки становить 24 кредити ЄКТС (вимога Стандарту – не менше 10 кредити ЄКТС), що відповідно анкетувань здобувачів <https://bit.ly/3rIw2U8> сприймається схвально, а 12 % вважають, що обсяг практик потрібно збільшити. Після попередньої акредитації ЗВО врахував рекомендації ЕГ та ГЕР щодо збільшення частки аудиторної роботи. Так, за НП аудиторні заняття циклу загальної та професійної підготовки становлять 1640 год., що відповідає 47 % від загальної кількості навчальних годин за даними навчальними циклами. Обсяг самостійної роботи в циклі загальної та професійної підготовки становить 2190 год. (53 %), який за даними анкетування здобувачів <https://bit.ly/3rIw2U8> більшістю студентів (75 %) визнається достатнім. Обсяг більшості базових юридичних НД є достатнім для досягнення ПРН. Так, обсяг ОК10 «Теорія держави та права» – 6 кредитів ЄКТС; ОК14 «Конституційне право та процес» – 5 кредитів ЄКТС; ОК16 та 26 «Цивільне та сімейне право» (I та II частини) – 15 кредитів ЄКТС; ОК17 та 25 «Кримінальне право» (I та II частини) – 13 кредитів ЄКТС; ОК28 «Кримінальний процес» – 6 кредитів ЄКТС. Водночас ЕГ рекомендує, виходячи зі змістовної складової НД, збільшити обсяг ОК24 «Цивільний процес» з 4 до 6 кредитів ЄКТС та ОК23 «Фінансове право» з 3 до 5 кредитів ЄКТС. Крім того, ЕГ вбачає необхідність зміщення акценту на практичні заняття на ОК24 «Цивільний процес» з 50 % до 80 % для забезпечення формування правозастосовних компетентностей в здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура ОПП відображає її особливості, ОК розміщені логічно та мають наскрізний взаємозв'язок один з одним. ВК поділені за двома каталогами загальної підготовки та професійної підготовки, в яких наявні НД за окремим предметним спрямуванням. Чотири види практики взаємообумовлені та відповідають змісту НД, що вивчають здобувачі протягом року. ЗВО має договори про проходження здобувачами практики із провідними юридичними організаціями регіону та України, а здобувачі та випускники задоволені рівнем її організації. Формування soft skills здійснюється не тільки за допомогою ОК, але й через проведення позанавчальних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Додаткові ПРН 24 та 25 забезпечують досягнення РН лише у межах спеціалізованих НД (ОК3,29,32,35), що обмежує їх освітній потенціал відносно інших ОК. ЕГ рекомендує передбачити досягнення ПРН 24 та 25 у галузевих юридичних НД (ОК14,16,17,22,25,26,32,36). ЕГ вбачає недостатнім обсяг, відведений НП для вивчення ОК24 «Цивільний процес» (4 кредити ЄКТС) та ОК23 «Фінансове право» (3 кредити ЄКТС), які базовими НД, опанування

яких передбачено Стандартом ВО. ЕГ рекомендує збільшити обсяг ОК24 «Цивільний процес» з 4 до 6 кредитів ЄКТС та ОК23 «Фінансове право» з 3 до 5 кредитів ЄКТС.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП загалом відповідає критерію 2 із недоліками, які не є суттєвими. ЗВО врахував переважну більшість рекомендацій ЕГ та ГЕР з моменту попередньої акредитації у 2021 р.: суттєво поліпшив структурну складову ОПП та НП, підхід до формування вибіркової частини ОПП та процедури обрання здобувачами ВК, співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи. Не суттєвими недоліками, виявленими ЕГ за даним критерієм, є обмеженість досягнення додаткових ПРН 24 та 25 лише у межах спеціалізованих НД (ОК3,29,32,35), недостатній обсяг ОК «Цивільний процес» та «Фінансове право». Означені недоліки ЗВО може виправити у найкоротший термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ встановила, що правила прийому на ОПП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень і оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО <https://bit.ly/3o1aTDv>. За цим посиланням наведено перелік освітніх ступенів, спеціальностей (освітніх програм), за якими оголошується прийом на навчання, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання, та інша корисна інформація для вступників. Вказано, які сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на ОПП вступник повинен надати приймальній комісії та за які роки. Також на сайті ЗВО наявна сторінка з роз'яснювальним відео щодо проведення вступної кампанії <https://bit.ly/3AzULxK>.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на ОПП здійснюється на основі повної загальної середньої освіти. Конкурсний бал для вступу на основі повної загальної середньої освіти для спеціальностей 081 «Право» не може бути менше ніж 140 балів. Правила прийому передбачають можливість вступу на другий (третій) курс ОПП абітурієнтів, які мають освітні ступені молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, а також осіб, що мають освітні ступені бакалавра, спеціаліста, магістра з інших спеціальностей. Такі особи відповідно до Правил прийому повинні скласти ЗНО з української мови та літератури, математики або історії України, або іноземної мови, або біології, або географії, або фізики, або хімії та пройти фахове вступне випробування з правознавства. ЕГ, ознайомившись із програмою фахового вступного випробування для вступу на 2 та 3 курс спеціальності 081 Право <https://bit.ly/3GzhSLN>, встановила, що її зміст не повною мірою відповідає ОПП. Так, до блоку питань фахового вступного випробування для вступу на 2 та 3 курс винесені питання з основ господарського права, яке віднесено до вибіркової частини в ОПП. Також серед блоків питань фахового вступного випробування для вступу на 2 та 3 курс відсутні питання з міжнародного права, яке представлено в ОПП чотирма ОК. ЕГ рекомендує замінити у програмі фахового вступного випробування для вступу на 2 та 3 курс блок основ господарського права на блок основ міжнародного права.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти встановлені у Положенні про порядок надання академічної відпустки та повторного навчання, переведення, поновлення та відрахування студентів <https://bit.ly/3AAzQKZ>, Положенні про порядок визнання результатів попереднього навчання <https://bit.ly/34c5T7S>. Визнання результатів навчання при поновленні або переведенні здобувача відбувається шляхом ліквідації академічної різниці, що здійснюється, як правило, до початку навчальних занять. Порядок ліквідації академічної різниці встановлюється деканом за умови ідентичності назви, обсягу ОК та форм підсумкового контролю. За відсутності ідентичності означених складових навчання рішення щодо перерахування кредитів з НД приймається завідувачем кафедри та науково-педагогічними працівниками кафедри, на ОП якої

переводиться здобувач та оформлюються протоколом засідання кафедри (п. 2.4.1. Положення про порядок визнання результатів попереднього навчання). ЕГ встановила, що означені процедури були застосовані на ОПП при поновленні студента В. Вовк у 2021 р. з іншого ЗВО (Донецький національний університет імені Василя Стуса) та переведенні з іншої спеціальності цього ЗВО у 2020 р. студентки О. Булах. Правила визнання результатів навчання, отриманих в результаті академічної мобільності здобувачів, встановлені у Положенні про порядок визнання результатів попереднього навчання. Згідно цього Положення усі кредити, отримані під час академічної мобільності, які погоджено в Договорі про навчання та підтверджено академічною довідкою, мають бути перезараховані без затримки та входити до ступеневої кваліфікації здобувача без будь-якої додаткової роботи чи оцінювання. ОК, які опановуються протягом періоду мобільності не можуть бути відібрані на основі їх еквівалентності ОК, які пропонуються у ЗВО, а мають бути сумісними з ПРН за ОП, яку опановує здобувач в ЗВО. ЕГ не встановила випадків застосування на ОПП правил визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності здобувачів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті визначені у Положенні про порядок визнання результатів попереднього навчання <https://bit.ly/34c5T7S>. Згідно розділу п. 2.5. цього Положення визнання результатів навчання в НО дозволяється перед початком вивчення НД. Для визнання результатів навчання в НО здобувач звертається із заявою до проректора з навчальної роботи з проханням про визнання результатів навчання, здобутих у НО. До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва тощо), які підтверджують отримані результати навчання. Розпорядженням проректора створюється комісія, до складу якої входять декан факультету, завідувач випускової кафедри або гарант ОПП, на якій навчається здобувач вищої освіти, провідні НПП, які викладають НД, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання, отриманих у НО. У разі визнання результатів навчання, здобутих у НО, з відповідної НД за рішенням комісії до індивідуального навчального плану здобувача вносяться: назва НД, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо визнання результатів навчання. Здобувач звільняється від вивчення відповідної НД в наступному семестрі. ЕГ не встановила випадків застосування на ОПП правил визнання результатів навчання, отриманих у НО.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

На сайті ЗВО забезпечений доступ до правил прийому на ОПП та окремих додатків до них, що полегшує здобувачу пошук необхідної інформації. На сайті ЗВО наявний сторінка з роз'яснювальним відео щодо проведення вступної кампанії. Визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності та у неформальній освіті об'єднано в одному локальному акті, який містить чіткі та прозорі положення, що полегшує вивчення правил та процедур, що у них містяться. На ОПП існує успішна практика визнання результатів навчання, отриманих в інших вітчизняних ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує для забезпечення відповідності змісту програми фахового вступного випробування для вступу на 2 та 3 курс змісту ОПП замінити блок основ господарського права на блок основ міжнародного права. ЕГ рекомендує ЗВО активніше залучати здобувачів за ОПП до навчання у програмах академічної мобільності та у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОПП загалом відповідає критерію 3 із недоліками, які не є суттєвими. У програмі фахового вступного випробування для вступу на 2 та 3 курс відсутні питання з міжнародного права, яке представлено в ОПП чотирма ОК; здобувачі ОПП незалучені до програм академічної мобільності та неформальної освіти. Означені недоліки ЗВО може виправити у найкоротший термін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація навчального процесу, а також використання певних форм і методів навчання та викладання відбувається у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу. У Положенні одним із завдань освітньої діяльності визначено інноваційний розвиток освіти через зміщення акцентів з аудиторної на самостійну роботу студентів, що підтверджується НП за ОПП Право, де досить великий об'єм аудиторних годин віднесено на самостійну роботу. У зв'язку з чим, відповідно Стандарту підготовки бакалаврів за спеціальністю 081 Право ЗВО має забезпечити наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу. Під час зустрічі ЕГ з гарантом зазначено факт використання мультимедійних засобів навчання та викладання. Навчання відбувається також з використанням платформи Moodle. Члени ЕГ отримали доступ до цієї платформи, але у зв'язку з обмеженням доступом, не знайшли підтвердження, що всі ОК розміщені на даній платформі. Так, відповідно до силабусу з ОК Англійська мова, доступ до платформи Moodle не визначений. Відповідно до наданих силабусів, визначені наступні методи навчання і викладання за дисциплінами: 1) словесні; 2) індуктивні; 3) проблемно-пошукові; 4) методи стимулювання; 5) інноваційні. Інноваційні методи навчання передбачені тільки за окремими ОК 10,13,16,23,26,32,34,36 через використання інтерактивних методів (ділові ігри), кейс-методу, мозкового штурму, фасилітації, коучингу. Під час зустрічі зі здобувачами було встановлено, що проведення ділових ігор відбувається за рахунок використання модельної зали судових засідань, але зі слів здобувачів, такі заняття відбуваються несистемно. Навчання на ОП також включає самостійну роботу, що передбачає закріплення набутих знань через виконання індивідуальних завдань та проєктів. Запровадження студентоцентрованого навчання і викладання у ЗВО здійснюється відповідно до Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін <https://cutt.ly/kOpMeoR> та Положення про координаційну раду викладачів і студентів <https://cutt.ly/qOt5wlV> та Положення про студентського омбудсмена <https://cutt.ly/6Ot79Qu>.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація для здобувачів ОПП щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається постійно, починаючи зі вступних занять дисциплін, відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти <https://cutt.ly/nOyutCX>. На сайті кафедри права та публічного управління розміщені силабуси за обов'язковими ОК https://www.zieit.edu.ua/?page_id=64. На сайті Інституту розміщено графік освітнього процесу https://www.zieit.edu.ua/?page_id=227, розклад занять та консультацій викладачів https://www.zieit.edu.ua/?page_id=219. Також силабуси та навчально-методичні матеріали розміщуються в електронному вигляді на платформі Moodle. Разом з тим, ЕГ звертає увагу, що на сайті кафедри не розміщено силабуси вибіркового дисциплін, містяться лише їх анотації. ЕГ рекомендує ЗВО розміщувати силабуси і вибіркового дисциплін для ознайомлення здобувачів з цілями та змістом вибіркового компонентів для більш виваженого вибору здобувачами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час проведення дистанційної експертизи ЕГ встановлено, що основними формами поєднання навчання і досліджень на даній ОПП залишаються підготовка курсових робіт та участь у наукових заходах (круглих столах, конференціях). За ОПП передбачено написання курсових робіт з НД Кримінальне право (I частина), Цивільне та сімейне право (II частина), Міжнародне публічне право. Здобувачі освіти Учкін Д. та Булах О. у 2020-2021 брали участь у наукових конференціях та студентських турнірах. Також 7-9 грудня 2021 р. в ЗВО проведена наукова студентська конференція, в якій брали участь здобувачі ОПП: Востріков Т., Сьомак В., Артемьєва Є., Єгіазарян Л., Бадарі М., Тарасюк А., Захаров К., Чікін А., Волков М., Булах О., Учкін Д., Токмін А. Але здобувачі освіти не приймають участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, немає прикладів публікацій здобувачів освіти у фахових виданнях України як самостійно, так і під керівництвом викладачів кафедри. Науково-дослідних тем, які фінансуються за рахунок держбюджету чи за рахунок зовнішнього інструменту на кафедрі не розробляється. Також ЕГ було встановлено, що ЗВО не було враховано рекомендацію попередньої ЕГ та ГЕР щодо створення Юридичної клініки та організації наукових гуртків. На час експертизи Юридична клініка та наукові гуртки створені не були. Також ЕГ звертає увагу ЗВО, що на сайті закладу у вкладці «наука» викладена інформація виключно про наукову діяльність в напрямку економіки та співпрацю з економічними науковими установами та ЗВО https://www.zieit.edu.ua/?page_id=257, що не в повній мірі відображає всі напрями підготовки в ЗВО.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу <https://cutt.ly/pOyQcZS> та Методичних рекомендацій щодо розробки силабусу навчальної дисципліни <https://cutt.ly/NOyQDRo> у ЗВО щорічно здійснюється перегляд та оновлення ОП. Рекомендована література в силабусах в цілому оновлена та відповідає змінам в законодавстві. Але у зв'язку з змінами в законодавство України, доречно запровадити можливість перегляду силабусу протягом навчального року. Так, ОК 19 не передбачає останніх змін в законодавство щодо позасудової процедури врегулювання конфлікту (спору), які були прийняті в грудні 2021 року. Прикладів рекомендації іноземної літератури чи посилань на наукові статті, що розміщені в міжнародних базах даних, під час вивчення силабусів, ЕГ встановлено не було. При формуванні окремих силабусів враховувалася думка стейкхолдерів за відповідними напрямками. Так при розробленні силабусу за ОК 35 Х. Кіт (адвокатка, голова ГО «Асоціація жінок-юристок України "ЮрФем"»). Це є позитивною практикою і може використовувати і за іншими ОК. Також ЕГ рекомендує розробляти та використовувати власну наукову та навчально-методичну літературу за ОК, що закріплені за викладачами з метою посилення наукової складової ОПП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Здобувачі та науково-педагогічні працівники ОПП залучаються до міжнародної співпраці шляхом участі у міжнародних конференціях та круглих столах. Окремі викладачі мають публікації у виданнях, що індексуються базами даних Scopus або Web of Science, зокрема Шеховцова Л.І.- 1 стаття у БД Scopus, Адашис Л.І.- 1 стаття у БД Web of Science, Гулевська Г.Ю. - 1 стаття у БД Web of Science, Сидоров Я. О.(сумісництво) - 2 статті в БД Scopus та 1 стаття у БД Web of Science. Зазначені публікації відповідають ОК, які закріплені за НПП. Інші НПП не мають публікацій, що індексуються базами даних Scopus або Web of Science та відповідають юридичному профілю. Щодо міжнародної академічної мобільності здобувачів, то такий вид діяльності у ЗВО здійснюється відповідно до Положення про академічну мобільність студентів, аспірантів та науково-педагогічних працівників <https://cutt.ly/KOyKEMl>. Відповідно до наданої інформації на запит ЕГ щодо мобільності здобувачів за 2018-2021 рік, було встановлено, що здобувачі Тарасюк А. (гр.ПР-119) та Чікін А.(гр. ПР-119) 15-19 березня 2021 року проходили он-лайн навчання в весняній школі "Вступ до німецького права", що підтверджується наданими сертифікатами. Інших прикладів міжнародної мобільності здобувачів, ЗВО не надано. На запит ЕГ щодо надання копій договорів з іноземними науковими установами та іноземними ЗВО, було надано 4 копії договорів: 1) з Університетом Фінансів і управління в Варшаві; 2) з Швейцарською школою бізнесу; 3) з Центрально-Європейським університетом; 4) Школою фінансів у Варшаві. Але зазначені заклади не мають юридичних факультетів та не здійснюють підготовки за напрямом "Право". Зазначені договори укладені в рамках співпраці ЗВО за економічним напрямом підготовки, що підтверджено гарантом на зустрічі. Разом з тим, ЕГ встановлено, що гарантом за цією ОПП вживаються заходи щодо покращення академічної та наукової співпраці, так гарантом Гулевською Г.Ю. разом з партнерами подано спільний проєкт "Фемінізм для нової ери демократії" в рамках виконання проєктів "Horizon Europe".

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання, використання платформи MOODLE в навчальному процесі, в цілому сприяють досягненню заявлених у ОПП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. При формуванні змісту окремих ОК враховувалась думка стейкхолдерів, зокрема при формуванні ОК 35. Це є позитивною практикою і може використовувати і за іншими ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На ОПП потребує посилення наукова складова, зокрема, через участь здобувачів у конкурсах студентських наукових робіт та долучення до списку рекомендованої літератури у силабусах результатів наукових досліджень викладачів ОПП. ЕГ відзначає відсутність силабусів вибіркового ОК на сайті кафедри ЗВО. У зв'язку з чим ЕГ вважає доцільним розміщувати у відкритому доступі силабуси не тільки за обов'язковими ОК, а і за вибічковими. Удосконалення потребують заходи щодо академічної співпраці з іноземними ЗВО. ЕГ рекомендує посилити популяризаційну роботу щодо можливості академічної мобільності на ОПП через інформування здобувачів про можливі академічні програми мобільності, їх значення в освітньому процесі та перспективу участі. Започаткувати практику залучення іноземних викладачів (в тому числі й у дистанційному режимі) для проведення навчальних занять. Також створення юридичної клініки та наукових гуртків посилить наукову та практичну складову цієї ОПП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП загалом відповідає критерію 4 із недоліками, які не є суттєвими. На ОПП не в повній мірі розвинута академічна мобільність здобувачів та слабо впроваджуються в освітній процес результати наукових досліджень викладачів. Для забезпечення кращого поєднання навчання і наукових досліджень рекомендовано стимулювати участь здобувачів у конкурсах студентських наукових робіт. Також створення юридичної клініки та наукових гуртків посилять наукову та практичну складову цієї ОПП. Загалом, освітні компоненти ОПП та методи навчання відповідають якісним характеристикам та ПРН. Крім того, гарантом вживаються окремі дії щодо покращення академічної та наукової співпраці, що посилять даний критерій в майбутньому.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу <https://cutt.ly/UOorJHi>. Так п. 5.1. Положення визначено, що контрольні заходи включають підсумковий і поточний контроль. Безпосередньо за кожною НД форми контролю та критерії оцінювання закріплені у силабусах навчальних дисциплін. У силабусах НД визначено, що система контролю та оцінювання складається з поточного, модульного та підсумкового контролю. За більшістю ОК передбачений наступний перерозподіл балів: 60 балів на практичні заняття та 40 балів на модульний контроль. Бали на підсумковий контроль силабусом не передбачені, що відповідає п. 5.12. Положення про організацію освітнього процесу, відповідно до якого здобувач, який набрав протягом семестру необхідну кількість балів, має право: не складати іспит (залік); складати іспит (залік) з метою підвищення свого рейтингу з даної НД. Разом з тим, за окремими ОК силабусами визначені бали на атестаційні заходи (ОК6, ОК8, ОК11, ОК19). ЕГ рекомендує привести перерозподіл балів відповідно до Положення про організацію освітнього процесу. Також ЕГ звертає увагу, що за окремими ОК (ОК11,12,15,20,33) немає перерозподілу балів за окремими видами діяльності під час поточного оцінювання, що не в повній мірі дає можливість здобувачу зрозуміти критерії оцінювання та не в повній мірі відповідає вимогам Методичних рекомендацій щодо розробки силабусу навчальної дисципліни <https://cutt.ly/tOpuACJ>. Здобувачі освіти мають можливість ознайомитися з критеріями оцінювання через оприлюднення силабусів та формами контрольних заходів через оприлюднення освітньої програми на сайті кафедри права та публічного управління публічного https://www.zieit.edu.ua/?page_id=64. Також зі слів здобувачів освіти на початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, ознайомлює здобувачів вищої освіти з силабусом, зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи, а також із системою і критеріями її оцінювання. Графік освітнього процесу на поточний навчальний рік розміщуються на офіційному веб-сайті ЗВО https://www.zieit.edu.ua/?page_id=227. Але ЕГ було встановлено, що на сайті розміщено інформацію щодо розкладу занять лише на перше півріччя, у зв'язку з чим ЕГ звернулася з запитом до ЗВО про надання графіку навчального процесу на другий семестр. У відповіді було зазначено, що графік навчального процесу на друге півріччя у процесі розробки. ЕГ рекомендує оновлювати оголошення щодо графіку освітнього процесу на сайті для оприлюднення інформації заздалегідь.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів регламентується Стандартом вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 08 Право, спеціальність 081 Право, затвердженим і введеним в дію наказом МОН України від 12.12.2018 р. № 1379. Форма атестації здобувачів ОПП відповідає вимогам Стандарту і здійснюється у формі атестаційного екзамену. Відповідно до ОПП атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного атестаційного екзамену з НД: Конституційне право та процес, Адміністративне право, Цивільне та сімейне право, Кримінальне право, Кримінальний процес, Цивільний процес, Міжнародне публічне право, Міжнародний захист прав людини. Атестаційний екзамен проводиться у формі письмових відповідей. Здійснюється при особистій присутності здобувача на атестаційному екзамені. Питання з пакету завдань до атестаційного екзамену розміщуються в екзаменаційних білетах (по 5 завдань у кожному білеті). В програмі Атестаційного екзамену визначений перелік питань, що виносяться на екзамен. Результати атестаційного екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою. Позитивно оцінюючи підходи до організації комплексного атестаційного екзамену загалом, ЕГ рекомендує розмістити Програму атестаційного екзамену на сайті кафедри для можливості постійного ознайомлення здобувачів з переліком питань, що виносяться на екзамен.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів у ЗВО регламентована Положенням про організацію освітнього процесу <https://cutt.ly/mOpU7fR>, Положенням щодо організації навчального процесу за кредитно-модульною системою <https://cutt.ly/9OpUJH> та затвердженими Вченою радою ЗВО Правилами проведення контрольних заходів <https://cutt.ly/MOpIKtl>. Всі Положення в електронному вигляді представлені на офіційному сайті ЗВО та знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу: https://www.zieit.edu.ua/?page_id=175. Процедура оскарження контрольних заходів визначена п.5.14 Правил проведення контрольних заходів, відповідно до якого студент, який не погоджується з результатами складання іспитів, має право на подання апеляції до апеляційної (екзаменаційної) комісії: заява на апеляцію подається особисто в день оголошення результатів контрольних заходів декану факультету на якому навчається студент, апеляційна заява, подана не в установлені терміни, розгляду не підлягає; заяву студента візує декан факультету та розглядає проректор з навчальної роботи; студент має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. За результатами розгляду заяви, апеляційна комісія може переглянути кількість балів, отриманих за виконання письмового іспиту, прийняти відповідні заходи та рішення щодо усунення порушень, виявлених під час проведення іспиту. Об'єктивність перегляду забезпечується в тому числі за рахунок складу комісії, до якої входять: голова - декан факультету (директор підрозділу), члени комісії - завідувач відповідної кафедри, викладач дисципліни та представник студентського самоврядування. Також позитивною практикою забезпечення об'єктивності екзаменаторів є шифрування робіт з наступним переданням їх для перевірки екзаменатору. Дешифровка робіт відбувається після перевірки робіт у присутності представників навчального відділу або деканату. Порядок вирішення конфлікту інтересів передбачений Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій <https://cutt.ly/COpdVtD>. На зустрічі здобувачі зазначили, що вони не стикалися з корупцією, дискримінацією домаганнями під час навчання. Про можливі проблеми вони можуть повідомити через вкладку "конфліктна ситуація" на сайті ЗВО. Після чого за розпорядженням ректора створюється Комісія з вирішення конфліктних ситуацій, яка протягом трьох днів вивчає конфліктну ситуацію, ознайомлюється з фактами і матеріалами, після чого узагальнює матеріали перевірки та надає пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Процедура дотримання академічної доброчесності в ЗВО визначена Положенням про академічну доброчесність <https://bit.ly/3KN9jiB>, в якому визначено, що академічна спільнота ЗВО визнає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів. ЕГ встановлено, що в ЗВО проводяться окремі заходи щодо популяризації академічної доброчесності, так здобувачі освіти підтвердили факт ознайомлення з Положенням про академічну доброчесність, крім того здобувачка 1 курсу за цією ОП зазначила, що 13.09.2021 року була проведена відкрита зустріч зі студентами-першокурсниками з питань академічної доброчесності. Щодо протидії порушенням академічної доброчесності, ЕГ встановлено, що в ЗВО діє Положення про перевірку самостійних робіт студентів на оригінальність (на відсутність плагіату) <https://cutt.ly/gOpTvwT>, але дане Положення регулює тільки порядок перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат, перевірка інших видів робіт цим Положенням не передбачена. ЕГ рекомендує доповнити дане Положення та визначити процедуру перевірки і інших видів робіт. Наразі порядок перевірки курсових робіт визначений силабусами. Але дослідивши силабуси (ОК18, ОК27, ОК31), ЕГ встановила, що вони містять тільки загальні положення академічної доброчесності. Чіткої та прозорої процедури перевірки вони не містять. На зустрічі здобувачі освіти зазначили, що вони відправляють роботу на перевірку, але їх не ознайомлюють з результатами такої перевірки, якщо робота не відповідає вимогам, вона повертається на доопрацювання. Тому доречним для ЗВО є визначення чіткої та прозорої процедури перевірки робіт здобувачів. Щодо використання антиплагіатного програмного забезпечення при перевірці курсових робіт, то на запит ЕГ, було зазначено, що перевірка курсових робіт до 2021-22 н.р. здійснювалась керівником курсової роботи. Відповідно перевірка курсових робіт на плагіат за НД Кримінальне право у зовнішній системі антиплагіат – не проводилось. З 2021-22 н.р. з метою посилення академічної доброчесності та на виконання рекомендацій експертів з акредитації ОП Право у січні 2021 року запроваджено систему перевірки на оригінальність <https://plagiarismdetector.net/> для перевірки кваліфікаційних та курсових робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ЗВО встановлена чітка та прозора процедура оскарження результатів контрольних заходів. Об'єктивність оскарження забезпечується, в тому числі, через залучення представника студентського самоврядування до розгляду апеляції під час оскарження результатів контрольних заходів. Позитивною практикою забезпечення об'єктивності екзаменаторів є шифрування робіт з наступним переданням їх для перевірки екзаменатору.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкою стороною за даним критерієм є відсутність чіткого доведення інформації до здобувачів з критеріїв оцінювання за окремими ОК. Рекомендовано покращити роботу з більш чіткого доведення інформації до здобувачів по перевірці робіт на академічну доброчесність в програмному забезпеченні. ЕГ рекомендує розробити та запровадити чітку процедуру перевірки курсових робіт на плагіат з її унормуванням у відповідних локальних актах, унормувати розподіл балів за окремими видами діяльності під час поточного оцінювання в силабусах за окремими ОК для встановлення чітких та зрозумілих для здобувачів освіти критеріїв оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП загалом відповідає критерію 5 із недоліками, які не є суттєвими. На ОПП дотримано форму державної атестації, що відповідає Стандарту вищої освіти; форми, методи, правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними, повідомляються здобувачам на першому занятті з НД. Дотримання академічної доброчесності має бути посилено через здійснення перевірок курсових робіт на наявність академічного плагіату спеціальними програмними засобами. Вказаний недолік може бути виправлений у найкоротший термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до зведеної інформації про викладачів (Таблиця 2) реалізацію ОПП забезпечують 19 НПП, із них 12 кандидатів наук (8 кандидатів юридичних наук), 3 доктори наук (докторів юридичних наук немає) та 4 викладача без наукового ступеня. ЕГ було проаналізовано відповідність НПП предметній галузі ОК, які вони забезпечують. Стосовно професійної кваліфікації викладачів НД професійного циклу підготовки, було встановлено відсутність профільної освіти викладача ОК33 Манжури В.І., який має педагогічну освіту та є кандидатом філософських наук за спеціальністю «Соціальна філософія та філософія історії». Проте даний НД немає наукових публікацій юридичного профілю, хоча ОК 33 забезпечує реалізацію ПРН13: здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. Аналогічна ситуація із ОК 12, що віднесений до циклу професійної підготовки, але забезпечується НПП Шимкевич К. О., яка є кандидатом історичних наук та не має публікацій у наукових виданнях у галузі юридичних наук. Викладачі Котляр А.І. (ОК16) та Мосур В.А. (ОК28), хоча і мають вищу юридичну освіту, але не мають наукового ступеня чи наукового звання. Стаж науково-педагогічної роботи даних викладачів складає 1 та 2 роки відповідно. Крім того, Котляр А.І. та Мосур В.А. не мають наукових публікацій. Стосовно невідповідності даних викладачів, було зазначено і попередньою ЕГ. Але протягом 2021 року даними НПП були підготовлені тільки методичні роботи. Викладачем Мосур В.А. у співавторстві з Костроміною О.Г. підготовлено Методичні рекомендації до практичних занять з НД «Кримінальний процес» та Методичні рекомендації до самостійної та індивідуальної роботи з НД «Кримінальний процес». Котляр А.І. ані наукових, ані методичних публікацій немає, що підтвердила і сама викладач на зустрічі ЕГ з НПП. Також академічна кваліфікація окремих викладачів не відповідає профілю НД. Так, Костроміна О.Г. є к.ю.н. за спеціальністю 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза» задіяна до викладання (ОК15, ОК20, ОК21, ОК28) має одну профільну фахову статтю «Інститут адміністративного позову: сучасний стан та перспективи розвитку». Викладач Губрієнко О.М. (ОК 22 та ОК 23) є к.ю.н. за спеціальністю 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право» не має наукових публікацій за НД, що нею викладаються. В 2021 році Губрієнко О.М. опубліковано тільки два навчально-методичні посібники. Гулевська Г.Ю. немає відповідної академічної кваліфікації та наукових публікацій за ОК 10. Таким чином ЕГ вбачає, що ЗВО не в повній мірі було враховано рекомендацію ЕГ та ГЕР щодо посилення кадрової роботи в напрямку залучення відповідних науково-педагогічних працівників, які б забезпечували викладання усіх базових правничих НД.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів ОПП регулюється Положенням про порядок конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Запорізького інституту економіки та інформаційних

технологій та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <https://cutt.ly/TOatSEW>. Відповідно до п. 2.1. Положення прийняття на роботу науково-педагогічних працівників здійснюється на основі конкурсного відбору. Конкурсний відбір на заміщення вакантної посади оголошується ректором Інституту. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті Інституту. Відповідно до розміщеної інформації на сайті ЗВО https://www.zieit.edu.ua/?page_id=5198, кандидат на вакансію повинен мати відповідні публікації (не менше 5 за останні 5 років) та інші види наукової активності. Так серед документів, необхідних для участі в конкурсі визначено список наукових та навчально-методичних праць; документи, що підтверджують рівень освіти, підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи (про вищу освіту, наукові ступені), атестати (про вчене звання), сертифікати, свідоцтва, інші передбачені законодавством України документи) та звіт за попередній період про навчально-методичну, наукову, виховну, профорієнтаційну роботу (від претендента, який працював в Інституті до проведення конкурсу за основним місцем роботи або за сумісництвом). Під час зустрічі ЕГ з адміністрацією ЗВО було з'ясовано, що зазначені вимоги пред'являються до всіх викладачів незалежно від форми навчання, за якою буде залучено викладача.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час дистанційної експертизи ЕГ було встановлено, що ЗВО залучає практикуючих юристів до організації та реалізації освітнього процесу на ОПП шляхом їх участі у періодичному моніторингу ОПП, проведенні навчальних занять, участі у спільних науково-практичних заходах кафедри, організації проведення практик. Під час зустрічі ЕГ з стейкхолдерами було встановлено, що до розробки ОК з гендерної рівності та прав жінок було залучено адвокатку, Голову Асоціації жінок-юристок України «ЮрФем» Х. Кіт. Крім того, студентки ОПП беруть участь у заходах «ЮрФем». Зокрема, у цьому році Анна Тарасюк була учасницею Літньої школи ЮрФем для студенток-юристок. Судею Ленінського районного суду м. Запоріжжя Ю. Бредіхіним було зазначено, що ним були надані рекомендації стосовно побудови освітнього процесу, а саме введення ОК щодо інституту медіації. Він підтвердив проведення лекцій для здобувачів цієї ОПП, вказав на співпрацю з кафедрою щодо проходження здобувачами ОПП практики на базі Ленінського районного суду м. Запоріжжя. Голова Ради Реформ І. Зубко підкреслив систематичну співпрацю та його постійне включення у обговорення ОПП та проведення спільних заходів з кафедрою ЗВО.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Кафедра права та публічного управління залучає до аудиторних занять на ОПП професіоналів-практиків та експертів галузі, зокрема ЕГ було встановлено, що до викладання на постійній основі залучені голова адвокатського об'єднання АО «БІ ЕНД ДЖИ ПАРТНЕРС» Бабенко Г.О., Мосур В.А., адвокат, що працює за призначенням Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій та Донецькій областях та Котляр А.І., приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу. ЕГ підтримує залучення практикуючих юристів до навчального процесу їх до процесу, але підкреслює, що таким чином не має здійснюватись заміна ними науково-педагогічних працівників.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Основні вимоги до професійного розвитку НПП зазначено у Положенні про порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників <https://cutt.ly/OOsWuAh>. Відповідно до п. 2.3. Положення основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер класах тощо. Тобто в ЗВО діє накопичувальна система підвищення кваліфікації шляхом зарахування відповідних заходів. В ЗВО відсутні власні програми професійного розвитку і викладачі, що залучені до реалізації ОП самостійно займаються своїм професійним розвитком з метою дотримання плану графіку підвищення кваліфікації. Відповідно до Положення, обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС. Відповідно до аналізу наданої в таблиці 2 інформації щодо підвищення кваліфікації викладачів, ЕГ встановила, що окремі викладачі не мають повного циклу підвищення кваліфікації, зокрема стосовно викладача Губрієнко О.М. зазначено наступні заходи підвищення кваліфікації: участь у Круглому столі «Права людини в Україні в контексті світового досвіду: минуле, сучасне, майбутнє» (Тема доповіді: «Конституція України та права людини: актуальні питання»), ЗІЕТ, м. Запоріжжя, 8 грудня 2017 року та участь у Публічному форумі «Конституційний процес в Україні: відкритий діалог з громадянами» (NDI, ЦППР, Інститут «Республіка», РПР) - 16.12.2019 р. Також направленість підвищення кваліфікації викладача Пархоменко О.Е. не відповідає напрямку ОПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час зустрічі ЕГ з науково-педагогічними працівниками було з'ясовано, що система матеріального стимулювання НПП щодо розвитку викладацької майстерності в ЗЕІТ відсутня. В окремих випадках викладач може звернутися з службовою запискою на ім'я ректора щодо матеріального стимулювання чи компенсації за окремими видами наукової діяльності. Після чого ректором дане питання вирішується індивідуально. Єдиним документом, який враховує показники діяльності науково-педагогічних працівників є Положення про рейтингову систему оцінки їх діяльності <https://cutt.ly/cOsWQBe>. Але даним положенням не визначається, яким чином рейтинг викладача впливає на матеріальне заохочення навчально-педагогічних працівників. Визначено тільки, що рейтингові показники НПП незадовільного рівня можуть слугувати підставою при вирішенні питання щодо продовження трудових відносин з останнім. Таким чином, ЗВО не було враховано рекомендації попередньої ЕГ щодо запровадження чітких процедур матеріального стимулювання розвитку педагогічної майстерності у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Конкурсна процедура є прозорою та зрозумілою. Залучення практиків та експертів галузі до безпосередньої участі в освітньому процесі, проведенні занять.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація НПП потребує удосконалення для забезпечення реалізації ПРН даної ОПП. Є випадки залученням для викладання фахових юридичних дисциплін представників іншого фахового напрямку. Деякі НПП, залучені до викладання на даній ОПП не мають наукових публікацій, що відповідають спеціальності 081 Право. НПП Котляр А.І. та Мосур В.А. взагалі не мають наукових публікацій. Також слабкою стороною є відсутність матеріального стимулювання НПП щодо розвитку викладацької майстерності; відсутність врахування оцінювання викладацької майстерності студентами при стимулюванні її розвитку з боку ЗВО. Рекомендовано удосконалити внутрішню систему забезпечення якості через запровадження чіткої процедури преміювання та стимулювання, підвищення викладацької майстерності за результатами опитування здобувачів та результатами рейтингу НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП загалом не відповідає критерію 6, однак виявлені недоліки можна усунути протягом одного року. Суттєвими недоліками ОПП є: невідповідність викладачів за значною кількістю ОК профілю НД, відсутність чіткої системи стимулювання підвищення викладацької майстерності, відсутність власних програм ЗВО щодо підвищення кваліфікації. На означені суттєві недоліки вказувалось НА за результатами попередньої акредитації, але ЗВО практично не врахував рекомендації щодо їх усунення.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ході огляду інфраструктури ЕГ проаналізувала відеоматеріали (<https://bit.ly/32I77HU>, <https://bit.ly/33RFU6g>, <https://bit.ly/34g77Pw>) та інформацію отриману від проведення Zoom-зустрічі. ЕГ переконалася, що інфраструктура, яка зазначена у звіті про самооцінювання дійсно присутня. Фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення цілей ОПП та ПРН. Зокрема аудиторії, зала судових засідань (яку було створено за рекомендацією ЕГ 2021 року) та місця дозвілля є в хорошому стані. Спортивний комплекс добудовується, відкриття заплановане весною, для студентів буде можливість займатися безкоштовно. Студентами було зазначено про використання зали судових засідань, мультимедійного обладнання. Здобувачі вищої освіти та гарант ОПП розповіли про наявність корпоративного транспорту, який безкоштовно забезпечує перевезення студентів, які проживають у гуртожитку до ЗВО. Під час Zoom-зустрічі ЕГ переконалася, що приміщення гуртожитку у гарному стані та місцеві студенти мають можливість туди заселитися. Бібліотечний фонд варто оновити та доповнити фаховою літературою про що свідчать результати анкетування <https://bit.ly/3ACWbaW>, працівником бібліотеки було зазначено, що з 2016 року у фонд бібліотеки було додано не більше 50 книг юридичної літератури з якою можна працювати лише у читальному

залі. Гарант повідомила про намір суттєво оновити у цьому році юридичну літературу. У відповідь на запит ЕГ ЗВО надав інформації про наявну у ЗВО фахову літературу з права, видану у період з 2017 по 2021 рр. Фото літератури для ОПП Право <https://bit.ly/3H93Ct2> та список літератури (blob:<https://office.naqa.gov.ua/74ac08aa-165c-4da0-be2c-becf37a7831d>). ЕГ відзначає, що у ЗВО відсутня Юридична клініка, що відповідно до Наказу МОН України № 592 від 03.08.2006 р. повинна створюватись у всіх ЗВО незалежно від форм власності, де відбувається навчання здобувачів за спеціальністю Право.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи здобувачами вищої освіти та викладачами було підтверджено, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ впевнилась, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів за ОПП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Проаналізувавши зустріч з студентами та випускниками ОПП ЕГ зробила висновок, що навчання є комфортним та студенти почуваються у безпеці (наявна пропускна система, навчання відбувається у одному корпусі). Для врахування думки здобувачів освіти проводилося опитування щодо якості освітнього середовища в ЗВО <https://bit.ly/3HdixHy>. ЕГ ознайомилася із питаннями анкетування та його результатами, та зробила висновок, що анкетування, яке проводиться, дозволяє виявити потреби та інтереси здобувачів. ЗВО було враховано рекомендації МОН, МОЗ та Головного державного санітарного лікаря щодо організації освітнього процесу в умовах пандемії. У інституті 100% співробітників закладу вакциновані. Здобувачами було зазначено про дотримання ЗВО протиепідемічних заходів, обов'язковість масок для відвідання ЗВО, наявність інформаційних повідомлень та забезпеченість антисептичними засобами на кожному поверсі. Здобувачами було підтверджено проведення ЗВО системи заходів щодо охорони праці, дотримання техніки безпеки, санітарних норм та правил, а також правил протипожежної безпеки. Під час огляду матеріально-технічної бази гарантом ОПП було продемонстровано налагоджену пропускну систему у приміщенні ЗВО, що обмежує доступ до навчального корпусу осіб, які не працюють/не навчаються у ЗВО. Відносини студентів, викладачів і співробітників ЗВО регулюються Хартією взаємовідносин <https://bit.ly/3AThzZT>. У відомостях СО вказано, що у ЗВО діє психологічна служба <https://bit.ly/3ACYUkA>, проте у розмові із здобувачами ними було зазначено, що психологічної служби як цілісної одиниці немає, а функції покладено на проректора з науково-педагогічної роботи та формування контингенту. Під час Zoom-зустрічі із адміністративним персоналом проректором з науково-педагогічної роботи було зазначено, що ЗВО співпрацює із Обласним центром молоді, де працюють фахівці із соціальної роботи, психологи, які за потреби надають допомогу. Проте у ЗВО відповідно до Положення про психологічну службу у системі освіти України має діяти психологічна служба, бути наявним практичний психолог.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами було підтверджено існування освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки на ОПП. На етапі прийому на навчання гарант ОПП надає свою електронну пошту, мобільний телефон, Telegram, Viber, Messenger для здійснення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної підтримки здобувачів вищої освіти. Інформування здобувачів вищої освіти з освітніх та поза освітніх питань здійснюється за допомогою розміщення інформації на офіційному веб-сайті ЗВО <https://www.zieit.edu.ua/>, на відповідних сторінках у соціальних мережах <https://www.facebook.com/zieit.zp.ua>, <https://www.instagram.com/zieit.zp.ua/>, на інформаційних стендах, наповнення яких було продемонстроване під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО. В ЗВО створено «Інститут кураторства» <https://bit.ly/3HcmhUz>, метою якого є надання студентам всебічної допомоги при адаптації до умов навчання, підвищення рівня їх соціальної свідомості, підвищення зацікавленості у здобутті знань. Студенти особисто або через старосту можуть звернутися до деканату для отримання організаційної підтримки, студенти можуть також звернутися до студентського Союзу Інституту для отримання організаційної, а також соціально-психологічної підтримки. Варто також зазначити, що відділом формування контингенту надається організаційна, інформаційна, консультативна підтримка. На момент проведення дистанційної акредитаційної експертизи необхідності порушувати питання про надання соціальної підтримки здобувачам вищої освіти не було. Проаналізувавши результати опитувань ЕГ дійшла висновку, що рівень задоволеності здобувачів вищої освіти механізмом освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, створеній на ОПП, достатньо високий <https://bit.ly/3u6TFIM>.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На момент проведення акредитаційної експертизи за ОПП не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Під час огляду матеріально-технічної бази було зафіксовано, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами. ЕГ під час Zoom-візиту переконалася, що корпус ЗВО має пандуси для забезпечення безперешкодного доступу до приміщень та кнопки виклику. Гарантом було зазначено, що запитів від здобувачів, які мають дітей для надання приміщення для розміщення дітей під час навчання не було. У ЗВО діє порядок організації інклюзивного навчання <https://bit.ly/3IO1ej>. У разі потреби ЗВО готовий надати психолого-педагогічну консультацію та тимчасовий супровід тьютора для налагодження взаємин із викладачами та іншим здобувачами на ОПП.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє Хартія взаємовідносин викладача і студента <https://bit.ly/35pZwP3>, на сайті є номер за яким можна повідомити про виникнення конфліктної ситуації. ЗВО врахувало пораду ЕГ 2021 року та започаткувало посаду студентського омбудсмена <https://bit.ly/3rRl7HO>, до якого є можливість звернутися анонімно та подати звернення, скаргу, зауваження чи пропозицію, повідомити про порушення прав, свобод та законних інтересів. У ЗВО створена Координаційна рада викладачів і студентів <https://bit.ly/3GbcOf3> одним із завдань якої є створення комфортних умов навчання в Інституті. Систематично проводяться опитування студентів (анкетування, бесіди), за результатами яких можна зробити висновок чи відомі здобувачам процедури вирішення конфліктних ситуацій <https://bit.ly/3o76CPO>. Для запобігання виникнення конфліктної ситуації, пов'язаної з академічною недобросесністю діє Положення про академічну добросесність <https://bit.ly/3KN9jiB> та розроблено ряд заходів щодо забезпечення прозорості та об'єктивної оцінки. Врегулювання конфліктних ситуацій здійснюється згідно Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій <https://bit.ly/3G9TZss> через процедуру розгляду звернень. У ЗВО розпорядженням ректора створюється Комісія з вирішення конфліктних ситуацій, яка протягом трьох днів вивчає конфліктну ситуацію, ознайомлюється з фактами і матеріалами, після чого узагальнює матеріали перевірки та надає пропозиції щодо усунення виявлених порушень. Студенти підтвердили, що їм невідомі випадки пов'язані із сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічного забезпечення, зокрема, забезпечення навчальними та іншими приміщеннями, є достатнім для реалізації цілей та ПРН навчання за даною ОПП. Позитивною практикою є вдосконалення на підставі пропозицій/зауважень, наданих ЕГ, ГЕР, НА 2021 року, освітнього середовища та матеріальних ресурсів, зокрема, створення зали судових засідань та започаткування посади студентського омбудсмена, до якого є можливість звернутися анонімно. Здобувачі та викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів Інституту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендовано звернути увагу на необхідність поповнення бібліотечних фондів ЗВО фаховою літературою за цією ОПП. ЕГ рекомендує створити репозитарій навчальної та наукової літератури, створити юридичну клініку, перезапустити діяльність психологічної служби ЗВО, взяти на роботу практичного психолога.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОПП загалом відповідає критерію 7 із недоліками, які не є суттєвими. Освітнє середовище та матеріальні ресурси задовольняють потреби здобувачів та сприяють досягненню визначених ОПП цілей та ПРН. Рекомендації ЕГ стосовно виявлених недоліків (відсутність юридичної клініки, відсутність у ЗВО практикуючого психолога,

необхідність поповнення бібліотечних фондів ЗВО фаховою літературою за цією ОПП) можуть бути усунуті у найкоротший термін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (у новій редакції) <https://bit.ly/3G9cbT6>, а також Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП <https://bit.ly/3r664eb>. У 2019 році у зв'язку із прийняттям стандарту вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за спеціальністю 081 Право, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 р. № 1379, відбувся перегляд та модернізація ОПП 2016 року. У зв'язку із висловленими зауваженнями та рекомендаціями ЕГ, ГЕР та НА ОПП було оновлено у 2021 році. Робота над удосконаленням ОПП Право велась протягом квітня-серпня 2021р. Варто зазначити, що склад робочої групи було частково змінено та розширено (в тому числі до складу робочої групи було включено здобувачів та роботодавців). Модернізовано фокус, особливості та зміст ОПП з метою посилення унікальності та релевантності сучасним реформаційним процесам юридичної освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ дійшла висновку, що здобувачі є залученими до процесу періодичного перегляду ОПП, адже під час інтерв'ювання студентів було з'ясовано, що вони через анкетування мають змогу долучитися до внесення пропозицій та рекомендацій в ОПП. Для проведення анкетування використовуються Google-форми, а опрацьовані результати анкетування студентів розміщуються на сайті ЗВО <https://bit.ly/35q0xGR>. Здобувачами також було зазначено про проведення опитувань на паперових анкетах. Під час спілкування із здобувачами студентом Д. Учкіним було зазначено, що він та інші студенти за цією ОПП на початку навчального року брали участь в обговоренні ОПП та вносили свої пропозиції стосовно переліку НД. Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОПП завдяки участі в інституційних органах. Членкинею Вченої ради факультету О. Булах було зазначено, що здобувачами піднімалося питання щодо збільшення кількості кредитів іноземної мови, яке у цьому році було задоволене. Здобувачами також було зазначено, що студенти брали участь у обговоренні ОПП у чатах. Під час Zoom-зустрічі студентом було відмічено, що побажання студентів при виборі місця проходження практики враховуються.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці зазначили, що вони залучені до навчального процесу, зокрема, їх запрошують на заходи за цією ОПП, проведення лекцій. Студенти ОПП Право проходять у них практику, у зв'язку з тим, що у 2021 році був перший випуск за цією ОПП прикладів працевлаштування студентів немає, проте стейкхолдерами було зазначено про готовність взяти на роботу випускників цієї ОПП. Під час Zoom-зустрічі адвокаткою, Головою Асоціації жінок-юристок України «ЮрФем» Х. Кіт було зазначено, що вона була залучена до розробки НД з гендерної рівності та прав жінок, а також студентки ОПП беруть участь у заходах «ЮрФем». Зокрема, у цьому році Анна Тарасюк була учасницею Літньої школи ЮрФем для студенток-юристок. Суддею Ленінського районного суду м. Запоріжжя Ю. Бредіхіним було зазначено, що ним були надані рекомендації стосовно побудови освітнього процесу, а саме введення НД щодо інституту медіації, його запрошують для проведення лекцій, а студенти мають можливість проходити практику на базі Ленінського районного суду м. Запоріжжя. Голова Ради Реформ І. Зубко підкреслив систематичну співпрацю та його постійне включення у обговорення ОПП, а саме ним було запропоновано ще у 2017 році запровадження НД Екологічне право, а також збільшення кількості аудиторних годин НД Міжнародний захист прав людини та включення до цієї НД питання щодо права людини на безпечне довкілля. Цей Стейкхолдер є залученим до виховання громадянської свідомості здобувачів ОПП. Роботодавцями зазначено, що спільних зустрічей між ними для обговорення ОПП не було. ЕГ рекомендує проведення спільних онлайн/офлайн заходів між стейкхолдерами та представниками ЗВО для обговорення ОПП, а також за потреби проведення анкетування для стейкхолдерів щодо змісту та наповнення ОПП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У 2021 році відбувся перший випуск бакалаврів ОПП Право. Під час Zoom-зустрічі випускниками було зазначено, що з ними регулярно підтримується зворотній зв'язок. ЕГ переконалася в тому, що випускникам відомо про

Громадську організацію «Асоціація випускників ЗІЕГТ» <https://bit.ly/3IIDfdJ>, а також під час спілкування стало відомо про бажання створення власної асоціації випускників за спеціальністю Право. Випускниками також було зазначено про комунікацію з викладачами ЗВО та тим, що викладачі повідомляють про можливості працевлаштування. Із числа випускників, які були присутні на зустрічі із ЕГ не було працевлаштованих за фахом.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЗВО вчасно здійснив оновлення та модернізацію ОПП 2016 року у зв'язку із прийняттям стандарту вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за спеціальністю 081 Право, а також відповідно до зауважень та рекомендацій ЕГ, ГЕР та НА ОПП було оновлено у 2021 р., більшість із зауважень були враховані та виправлені, проте заходів, які були здійснені для покращення людського ресурсу ЕГ вважає недостатніми, а зміни несуттєвими. У ЗВО розроблені документи, що регламентують внутрішнє забезпечення якості вищої освіти, зокрема: Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти <https://bit.ly/3AGWIIIM>, а також Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП <https://bit.ly/3rZZOUA>, яке регламентує розроблення і перегляду ОП. На факультеті проводиться ряд опитувань серед здобувачів для своєчасного реагування на недоліки ОПП, студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОПП завдяки участі в інституційних органах, на сайті факультету вчасно розміщують проєкт ОПП, де можна залишати свої пропозиції для забезпечення якості освіти Варто також зазначити, що для виявлення недоліків у ЗВО не рідше 2 разів на рік проводять внутрішні аудити системи забезпечення якості. До складу групи аудиторів входять керівник навчального відділу, відділу ліцензування та акредитації, секретар науково-методичної ради та інші. За результатами проведеної перевірки складається звіт, в якому зазначається суть і кількість виявлених невідповідностей, причини їх виникнення, необхідні коригувальні дії. Останній ґрунтовний аудит було проведено в зв'язку з акредитацією ОПП Право у 2021 р., аудиторами було проаналізовано НМКД, якість наповнення на платформі Moodle, в результаті якого було систематизовано виявлені недоліки і зауваження які стали предметом розгляду на засіданнях кафедри та науково-методичної ради.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зауваження та пропозиції ЕГ, ГЕР та НА 2021 року враховувалися під час перегляду освітньої програми. Зокрема ЗВО здійснено заходи щодо розширення можливості студентського самоврядування, а саме запроваджено офіс студентського омбудсмена <https://bit.ly/3s1wTzt>, до якого здобувач має можливість анонімно подати звернення, скаргу, зауваження чи пропозицію, повідомити про порушення прав, свобод та законних інтересів. ЗВО посилив унікальність ОПП та вніс зміни в перелік, назву та зміст окремих ОК. На базі ЗВО створено спеціалізовану аудиторію (залу судових засідань), розширено кафедру права та публічного управління, чим були поліпшені умови праці для викладачів ОПП. У ЗВО було Положення про стейкхолдерів ОПП <https://bit.ly/3AGX8Pm>, який визначає механізм залучення стейкхолдерів до періодичного перегляду ОПП та врахування побажань здобувачів щодо внесення змін до неї, збільшене коло роботодавців. ЗВО деталізував та конкретизував зміст вибіркових ОК та оновив їх перелік. На базі ЗВО впроваджено більш дієвий механізм для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача через використання технології так званого «загального кошика» та організовано щорічний вибір дисциплін на наступний навчальний рік. Проте ЗВО слабо відреагував на рекомендації ЕГ, ГЕР та НА 2021 року щодо посилення людських ресурсів на ОПП: сім викладачів не мають наукових публікацій відповідно до ОК, викладання якого вони забезпечують. Також не була врахована рекомендація ЕГ щодо створення юридичної клініки, що одночасно є вимогою Наказу МОН України № 592 від 03.08.2006 р.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами зустрічей із фокус-групами, аналізу наданих ЗВО документів, ЕГ вважає, що на ОПП і у ЗВО сприяють постійному розвитку ОПП та удосконаленню освітньої діяльності за ОПП. Під час акредитації експерти мали можливість переконатися в бажанні та зусиллях гаранта, працівників ЗВО та викладачів цієї ОПП підтримувати рівень якості освіти та підвищувати його. ЕГ встановила, що стейкхолдери, здобувачі, студентське самоврядування залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОПП шляхом обговорення ОПП, участі у заходах, які проводяться на базі ОПП, студенти приймають участь у проведенні анкетувань, в опитуваннях щодо якості організації освітнього процесу. В анкетах ставляться питання щодо якості освітнього середовища у ЗВО, щодо якості викладання НД, щодо розробки і перегляду ОПП, за якою навчається здобувач. Система структурних підрозділів, які вирішують питання якості освітнього процесу на рівні ЗВО, ОПП та розділення повноважень між ними сприяють формуванню та дотриманню культури якості освіти, зокрема, до повноважень проректорів належить: формування стратегії забезпечення якості; розробка принципів оцінювання якості ОП та роботи науково-педагогічного складу, якості результатів навчання здобувачів; затвердження ОП та навчальних планів; оцінювання науково-педагогічних працівників. До повноважень декана, завідувача кафедри належать: організація та управління матеріально-технічним забезпеченням; локальний моніторинг та перегляд ОК, взаємодія з випускниками,

роботодавцями тощо; рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій; координація забезпечення якості ОП; організація проведення самоаналізу освітньої програми. Викладачі здійснюють поточний та підсумковий контроль результатів навчання здобувачів, розробку ресурсного забезпечення викладання, попередню антиплагіатну перевірку кваліфікаційних робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО наявні чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. У ЗВО дотримуються принципу студентоцентризму у розвитку та зміні ОПП, здобувачі та органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОПП, ЗВО бере їхні побажання до уваги. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час перегляду ОПП та покращення освітньої діяльності, зокрема ЗВО врахував більшість зауважень/рекомендацій ЕГ, ГЕР та НА. Проте здійснених заходів для покращення людського ресурсу ЕГ вважає недостатніми, що відображено в оцінюванні ОПП за критерієм 6. В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, що сприяє розвитку ОПП та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною є те, що не повною мірою враховані зауваження щодо підсилення людського ресурсу, подані за результатами попередньої акредитації. ЕГ рекомендує продовжити удосконалювати механізм внутрішнього забезпечення якості ОПП, зокрема, через впровадження анкетування стейкхолдерів та проведення відповідних заходів (круглих столів та ін.) між працівниками ЗВО та стейкхолдерами для обговорення ОПП та покращення рівня надання освітніх послуг.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП загалом відповідає критерію 8 із недоліками, які не є суттєвими, а саме зауваження щодо посилення людського ресурсу були враховані не повною мірою і цей бік забезпечення якості освіти на ОПП потребує негайного реагування. Проте ЕГ констатує, що з моменту попередньої акредитації ЗВО врахував більшість рекомендацій та виправив недоліки, що стосувались ОПП за іншими критеріями. У ЗВО сформована культура якості, здобувачі, органи студентського самоврядування та роботодавці долучені до процесу періодичного перегляду ОПП, підтримується зв'язок із випускниками ОПП. З огляду на це констатуємо загалом відповідність ОПП та освітньої діяльності ЗІЕІТ вимогам Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ впевнилась в чіткості та зрозумілості правил та процедур, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу у ЗВО: вони є у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО <https://www.zieit.edu.ua>, що дозволяє користуватися ними усім учасникам освітнього процесу. Проте проаналізувавши сайт, ЕГ встановила, що ЗВО розміщено лише титульну сторінку правил внутрішнього трудового розпорядку без змісту файлу <https://bit.ly/3KP4Z25>. За результатами акредитаційного візиту ЕГ дійшла висновку, що учасники освітнього процесу знають правила і процедури, які регулюють їхні права та обов'язки, що, зокрема, підтверджується результатами опитування здобувачів за ОПП <https://bit.ly/3ufX73I>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та

пропозиції заінтересованих сторін.

ЕГ було встановлено, що на офіційному веб-сайті міститься проєкт ОПП Право, який було розміщено за місяць до затвердження освітньої програми <https://bit.ly/3rhORyF>. Зауваження та пропозиції усі бажаючі могли написати на електронні пошти: info@econom.zp.ua, a.gulevskaya@econom.zp.ua або висловити Гулевській Анні Юріївні (гаранту ОПП), номер якої було розміщено разом із проєктом ОПП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ під час проведення дистанційного візиту було встановлено, що ЗВО своєчасно оприлюднює на офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОПП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання і ОК) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства <https://bit.ly/3gbX7cN>. На зауваження ЕГ 2021 року було впорядковано інформацію за вибірковою частиною ОПП, а саме доповнено інформацію за 3-х блоками про ОК ОПП (НД, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи), кількість кредитів та форму підсумкового контролю.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО наявні зрозумілі та чіткі процедури і правила, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, що визначаються відповідними положеннями та знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО. ЗВО дотримується вимог щодо своєчасного оприлюднення проєкту ОПП на офіційному сайті Інституту. ЗВО врахувало рекомендації ЕГ 2021 року акредитації та оприлюднило інформацію про вибірковою частину ОПП щодо відповідних ВК кожного блоку, їх фактичний обсяг та форму підсумкового контролю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендовано надати коректний файл на офіційному веб-сайті ЗВО із внутрішнім трудовим розпорядком та оприлюднювати таблицю пропозицій наданих після закінчення громадського обговорення проєкту ОПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП загалом відповідає критерію 9 із недоліками, які не є суттєвими. Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є зрозумілими та доступними на сайті ЗВО, проєкт ОПП був оприлюднений з метою одержання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін за місяць до його затвердження, а на офіційному веб-сайті ЗВО оприлюднена ОПП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Новіков Денис Олександрович

Члени експертної групи

Кисельова Олена Іванівна

Манвелішвілі Ірина Кахівна